

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 459/2025-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 4C/64/2016-513 z 27. marca 2025 a postupu Okresného súdu Spišská Nová Ves v konaní vedenom pod sp. zn. 4C/64/2016, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 8Co/78/2025-541 z 1. júla 2025 a postupu Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 8Co/78/2025 a proti postupu Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 77Ek/1504/2025 takto

r o z h o d o l

1. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e**.
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. augusta 2025 domáhajú vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami a postupmi všeobecných súdov v konaniach označených v záhlaví. Súčasne navrhujú, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutia zrušil, resp. celé konanie zastavil a priznal každému z nich finančné zadosťučinenie vo výške 2 445 eur. Žiadajú aj o ustanovenie právneho zástupcu na zastupovanie pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a dopytom na všeobecných údoch zistil ústavný súd tieto skutkové okolnosti:

3. Sťažovatelia podali 25. februára 2016 na Okresnom súde Spišská Nová vec (ďalej len „okresný súd“) proti žalovanému (mestu Spišská Nová Ves) žalobu, ktorou sa domáhali vylúčenia veci z exekúcie a náhrady škody. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 4C/64/2016 z 10. apríla 2024 žalobu sťažovateľov zamietol a žalovanému proti sťažovateľom priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O odvolaní sťažovateľov proti predmetnému rozsudku rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 8Co/138/2024 zo 16. decembra 2024 (právoplatným 29. januára 2025) tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Proti rozsudku podali sťažovatelia 27. marca 2025 dovolanie, o ktorom ešte nie je rozhodnuté (spis bol 21. júla 2025 predložený dovolaciemu súdu).

4. Medzičasom okresný súd uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom 7. februára 2025 rozhodol o výške trov konania (1 705,30 eur), proti čomu podali sťažovatelia sťažnosť aj odvolanie. Sťažnosť proti tomuto uzneseniu bola uznesením okresného súdu vydaným sudcom 27. marca 2025 zamietnutá. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 22. apríla 2025. Odvolanie sťažovateľov krajský súd uznesením sp. zn. 8Co/78/2025 z 1. júla 2025 (právoplatným 10. júla 2025) odmietol ako neprípustné. Aj proti tomuto rozhodnutiu podali sťažovatelia 4. augusta 2025 dovolanie, ktoré bolo predložené dovolaciemu súdu k už skoršiemu dovolaniu sťažovateľov vo veci samej.

5. Na základe návrhu žalovaného (oprávneného v exekučnom konaní) a právoplatného uznesenia okresného súdu zo 7. februára 2025 (ktorým bola vyčíslená náhrada trov konania, ktorú sú sťažovatelia povinní uhradiť žalovanému) ako exekučného titulu vydal Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „exekučný súd“) 4. júna 2025 poverenie, ktorým poveril súdnu exekútorku JUDr. Máriu Bílu vykonaním exekúcie proti sťažovateľom (povinným). Konanie je exekučným súdom vedené pod sp. zn. 77Ek/1504/2025. Exekučnému súdu bol 25. júna 2025 súdnou exekútorkou predložený návrh, ktorým sťažovatelia žiadajú exekúciu zastaviť a zároveň odložiť vykonateľnosť uznesenia okresného súdu zo 7. februára 2025 (exekučného titulu) a následne ho aj zrušiť.

6. Sťažovateľka (jedna zo sťažovateľov) sa už skôr podanou ústavnou sťažnosťou (doručenou 14. decembra 2020) domáhala vyslovenia porušenia označených práv a ústavný súd nálezom sp. zn. IV. ÚS 217/2021 zo 17. augusta 2021 konštatoval porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, prikázal okresnému súdu konať v ňom bez zbytočných prietáhov a sťažovateľke priznal finančné zadostučinenie vo výške 750 eur a náhradu trov konania.

II.

Argumentácia sťažovateľov

7. Sťažovatelia všeobecne namietajú prietahy okresného súdu v pôvodnom konaní, taktiež prietahy krajského súdu pri rozhodovaní o odvolaní v rámci konania o vyčíslení trov konania a napádajú aj rozhodnutia okresného súdu, ako aj krajského súdu, ktoré boli vydané v rámci vyčísl'ovania náhrady trov konania. K prietahom má dochádzať aj v exekučnom konaní. V dôsledku začatého exekučného konania boli zablokované ich peňažné účty. Okresný súd aj krajský súd považujú za zaujaté súdy, ak by totiž boli súdy nezaujaté, tak by napadnuté uznesenia nevydali a nevyčísl'ili takú vysokú náhradu trov konania.

8. V pôvodnom konaní sa dožadovali poskytnutia právnej pomoci prostredníctvom príslušného centra právnej pomoci, avšak neúspešne, v dôsledku čoho malo byť porušené ich právo na právne zastúpenie.

9. Sťažovatelia zásah do označených práv odôvodňujú tým, že nečinnosťou, zaujatosťou, neefektívnou a nesústredenou činnosťou okresného súdu a krajského súdu sa už 8 rokov v súdnom konaní a 3 mesiace v exekučnom konaní nachádzajú v stave právnej neistoty, ktorá môže v exekučnom konaní trvať aj 20 rokov.

10. Pokiaľ ide o zložitosť veci, podľa sťažovateľov v pôvodnom konaní a ani v exekučnom konaní nejde o skutkovo alebo právne náročnú záležitosť. Sťažovatelia boli v priebehu oboch konaní plne súčinní. Celkovú dĺžku oboch napadnutých konaní pripisujú na vrub priet'ahovému postupu všeobecných súdov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia sťažovateľov a s tým súvisiacu žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom pristúpil ústavný súd v rámci ústavného prieskumu v prvom rade k preskúmaniu toho, či ústavná sťažnosť sťažovateľov nie je oneskorená, zjavne neopodstatnená, resp. či ústavný súd má právomoc ju preskúmať, keďže jednou z podmienok, ktorých splnenie je nevyhnutným predpokladom na to, aby ústavný súd mohol ustanoviť právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, je to, že nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

12. Povedané inak, na to, aby ústavný súd mohol rozhodnúť o ustanovení právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom [§ 37 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], musí najprv zistiť, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť, (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak okrem iného je daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie sťažnosti a táto nie je oneskorená ani zjavne neopodstatnená (I. ÚS 60/2019).

13. Ak teda ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia zistí, že v danom prípade nie je daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, znamená to, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda že nie je splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, v dôsledku čoho nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom vyhovieť (I. ÚS 60/2019).

14. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím

príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľov postupom okresného súdu do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej vrátane uznesenia okresného súdu z 27. marca 2025:

15. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia žiadajú vyslovenie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu (sp. zn. 4C/64/2016) v namietanom konaní v čase do rozhodnutia vo veci samej. V tejto časti namietajú aj porušenie svojho „základného práva na prerokovanie veci bez právneho zastúpenia podľa čl. 47 ods. 2 ústavy“.

16. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“, ktoré je zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len, „listina“), osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01).

17. Ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 116/02, IV. ÚS 637/2013). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde], pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Inými slovami, jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

18. Vec sťažovateľov bola právoplatne meritórne rozhodnutá 29. januára 2025, a to rozsudkom krajského súdu zo 16. decembra 2024 potvrdzujúcim rozsudok súdu prvej inštancie. Pokiaľ ide o výšku nároku na náhradu trov konania, vec sťažovateľov v tejto časti bola právoplatne skončená 22. apríla 2025, a to uznesením okresného súdu vydaným sudcom 27. marca 2025 a zamietajúcim sťažnosť sťažovateľov proti uzneseniu okresného súdu vydanému vyšším súdnym úradníkom 7. februára 2025.

19. Ústavná sťažnosť sťažovateľov bola ústavnému súdu doručená 11. augusta 2025, teda zjavne po tom, keď okresný súd v merite veci právoplatne rozhodol vrátane rozhodovania o nároku

na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania (v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu) a rozhodovania o výške tohto nároku. Sťažovatelia sa preto domáhajú ochrany svojich práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru vo vzťahu k meritu veci v čase, keď v napadnutom konaní okresného súdu, resp. v konaní celkovo namietané porušenie označených práv už netrvalo, a teda vo veci samej v celom jej rozsahu bola odstránená ich právna neistota. Ani prípadné podanie dovolania by nemohlo byť relevantné pre podanie ústavnej sťažnosti, keďže ide o mimoriadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu vo veci, ktorá už bola právoplatne skončená.

20. Ústavný súd by preto musel ústavnú sťažnosť v tejto časti v súlade so svojou ustálenou judikatúrou odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

21. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 47 ods. 2 ústavy v právoplatne skončenom konaní a pokiaľ ide o ďalšie všeobecne vyjadrené vecné námietky proti výslednému rozhodnutiu a postupu v dotknutom konaní vrátane námietok proti výslednému rozhodnutiu a postupu v konaní o výške nároku na náhradu trov konania, vzhľadom na okolnosti uvedené v odsekoch 18 a 19 tohto odôvodnenia ide o prekročenie dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti podľa § 124 zákona o ústavnom súde (posledný deň lehoty na podanie ústavnej sťažnosti bol 22. jún 2025), ktoré nie je nijako právne reparovateľné. Ústavná sťažnosť je preto v tejto jej časti podaná oneskorene so zákonnou konzekvenciou jej odmietnutia podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde (navyše len s nadrámcovou poznámkou, že v uvedenom konaní nebola zákonná povinnosť právneho zastúpenia).

K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľov proti uzneseniu krajského súdu č. k. 8Co/78/2025-541 z 1. júla 2025 a postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8Co/78/2025:

22. Nadväzujúc na odsek 18 tohto odôvodnenia, proti uzneseniu okresného súdu vydanému vyšším súdnym úradníkom 7. februára 2025 podali sťažovatelia aj odvolanie, ktoré krajský súd napadnutým uznesením z 1. júla 2025 odmietol ako neprípustné, pričom jeho konanie netrpelo žiadnou procesnou vadou. Ústavná sťažnosť je v tejto časti podaná včas, avšak vzhľadom na skutočnosť, že proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka o vyčíslení trov konania nie je odvolanie prípustné (prípustná je sťažnosť, ktorú sťažovatelia aj využili a bolo o nej rozhodnuté), by ústavnému súde neostávalo iné, iba ju v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľov postupom exekučného súdu:

23. V tejto časti ústavnej sťažnosti sťažovatelia žiadajú vyslovenie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom exekučného súdu, ktorý o ich návrhu na zastavenie exekúcie nerozhodol od 9. júla 2025 a o návrhu na odklad exekúcie od 10. júla 2025, avšak k vydaniu poverenia na vykonanie exekúcie a zablokovaniu účtov sťažovateľov došlo v priebehu dvoch, resp. troch dní.

24. V prvom rade je potrebné uviesť, že vykonaním exekúcie poveruje exekučný súd konkrétneho súdneho exekútora, pričom ak nie sú dôvody na zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie, má exekučný súd zákonom určenú lehotu vydať do 15 dní od doručenia návrhu na vykonanie exekúcie poverenie na vykonanie exekúcie. K blokovaniu účtov pristupuje súdny exekútor, ktorý bol poverený vykonaním exekúcie, a nie exekučný súd.

25. Dopytom na exekučnom súde ústavný súd zistil, že mu bol súdnou exekútkou doručený 25. júna 2025 návrh, ktorým sťažovatelia žiadajú exekúciu zastaviť a zároveň odložiť vykonateľnosť uznesenia okresného súdu zo 7. februára 2025 (exekučného titulu) a následne ho aj zrušiť.

26. Celková doterajšia dĺžka napadnutého exekučného konania (necelé tri mesiace od doručenia návrhu na začatie exekúcie) a ani jeho úsek, odkedy súd rozhoduje o návrhu na zastavenie exekúcie, resp. na jej odklad (ako uvádzajú aj sťažovatelia, necelé dva mesiace), nesignalizujú v kontexte namietaného porušenia označených práv relevantnú nečinnosť exekučného súdu. Z uvedeného dôvodu by ústavný súd musel ústavnú sťažnosť sťažovateľov v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K sťažovateľmi podanej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu a rozhodnutie o ústavnej sťažnosti:

27. Vychádzajúc z už uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade u sťažovateľov nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Podľa názoru ústavného súdu vyjadreného v skoršom obsahu tohto odôvodnenia je totiž z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017), a preto žiadosti sťažovateľov podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebolo vyhovené (bod 1 výroku tohto uznesenia).

28. Na základe uvedeného neostávalo ústavnému súdu iné, ako ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku tohto uznesenia), keďže pri nevyhovení návrhu na ustanovenie právneho zástupcu je taký postup zákonom priamo nariadený.

29. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch formulovaných sťažovateľmi v petite ich ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu